

Üniversite Öğrencilerinin Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar Konusunda Bilgi ve Görüşlerinin İncelenmesi

Investigation of Knowledge and Opinions About Sexually Transmitted Diseases of University Students

Öznur YAŞAR¹ , Merve DİKOĞLU BULUŞ² , Gözde ÖZSEZER KAYMAK³ , Sezer ER GÜNERİ⁴

¹Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Balıkesir, Türkiye

²İğdır Devlet Hastanesi, İğdır, Türkiye

³Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Çanakkale, Türkiye

⁴Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

ÖZ

Amaç: Araştırma, üniversite öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar (CYBH) konusunda bilgi ve görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte olan araştırma 06-15 Mart 2015 tarihleri arasında, örneklem seçimine gidilmeksizin 2014-2015 eğitim yılında Balıkesir’de özel bir kız öğrenci yurdunda kalan 327 öğrenciden, gönüllü, sağlık yüksekokulu veya tıp fakültesinde öğrenci olmayan 250 öğrenciye uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak 21 sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır. Veri analizi Statistical Package for Social Sciences for Windows 16.0 bilgisayar programında, aritmetik ortalama, yüzdelik sayıları içeren betimleyici analizler ve pearson ki kare testi yapılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20,94 ($\pm 1,82$) ve %70,8’inin büyükşehir/şehirden yaşadığı belirlenmiştir. Araştırmaya katılanların %44,4’ü ailede cinsellik konusunda konuşulmadığını, %56’sı evlilikten önce her türlü cinsel ilişkiye karşı olduğunu, %66’sı cinsel sağlık ve üreme sağlığı konusunda bilgisi olduğunu, bilgi kaynakları olarak %24’ü dergi, kitap ve televizyonu belirtmiştir. Öğrencilerin, %77,2’si birden fazla cinsel partneri olma, %61’i hayat kadınlarıyla birlikte olma, %9,6’sı uyuşturucu bağımlısı olma durumunu CYBH’ın bulaşması için risk faktörü olarak belirtmiştir. Öğrencilerin %96’sı CYBH’ın kan yolu ile bulaştığını, %95’i bu hastalıkların sağlık sorununa yol açacağını belirtmiştir. CYBH’dan korunmada öğrencilerin %71,2’si kondom kullanılabileceğini belirtmiştir. Katılımcıların üniversiteye gelmeden önce yaşadığı yer ile ailede cinselliğin konuşulması arasında anlamlı fark saptanmıştır.

Sonuç: Araştırmada üniversite öğrencilerinin CYBH belirtileri ve risk faktörleri konusunda bilgi gereksinimlerinin olduğu belirlenmiştir. Gençlere erken dönemde riskli davranışlar sergilemeden önce gerekli eğitimlerin yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Bilgi, cinsel yolla bulaşan hastalıklar, öğrenci

ABSTRACT

Objective: This research was performed to determine the knowledge and opinions of students about sexually transmitted diseases (STDs).

Methods: Descriptive and cross-sectional study was performed with 250 out of 327 female students staying in girls’ dormitory in a special school for girls in Balıkesir province, and who volunteered to participate in the study during the academic year of 2014-2015 between 06 and 15 March 2015. The participants were not students of a health high school or medical school. A questionnaire consisting of 21 questions was used as data collection tool. Statistical Package for Social Sciences for Windows 16.0 was used in computer program with descriptive analysis including arithmetic mean, percentiles and Pearson chi-square test.

Results: The mean age of the students was 20.94 (± 1.82) years, and 70.8%, of them lived in metropolitan city. A 44.4% of the participants said that were not talking about sexuality in the family, while 56% of them said that they were against any kind of sexual relations before marriage. Besides, 66% of them had knowledge about sexual health and reproductive health, and television, book, magazine were reported as sources of information by 24% of the students. The indicated percentages of the students stated that having more than one sexual partner (77.2%), living with a prostitute, (61%), and being a drug addict (9.6%) as risk factors for the transmission of STDs. The 96% of the students stated that STDs were transmitted via blood, and 95% of them indicated that these diseases would cause health problems. While 71.2% of the students stated that could use condoms to be protected from STDs. A significant difference among students as for the living place of the participants before they entered in the university, and talking about sexuality in the family was not detected.

Conclusion: In the study, it was determined that university students had information needs about STD symptoms and risk factors. It has come to the conclusion that necessary training should be done before young people exhibit risky behavior in the early period.

Keywords: Knowledge, sexually transmitted diseases, student

Yazışma adresi: Öznur Yaşar,
Balıkesir Üniversitesi Çağış Yerleşkesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
3. Kat. Balıkesir, Türkiye
e-posta: yasar.oznur@balikesir.edu.tr

ORCID

Ö.Y. 0000-0002-4557-6826
M.D.B. 0000-0002-7721-2170
G.Ö.K. 0000-0003-4352-1124
S.E.G. 0000-0002-6097-841X

Atıf vermek için: Yaşar Ö, Dikoğlu Buluş M, Özsezer Kaymak G, Er Güneri S. Üniversite Öğrencilerinin Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar Konusunda Bilgi ve Görüşlerinin İncelenmesi. Jaren. 2019;5(1):53-8.

© Telif hakkı G.O.P Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi. Logos Tıp Yayıncılık tarafından yayınlanmaktadır. Bu dergide yayımlanan bütün makaleler Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

© Copyright Association of Publication of the G.O.P. Taksim Training and Research Hospital. This journal published by Logos Medical Publishing.

Licensed by Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

Alındığı tarih: 08.06.2018

Kabul tarihi: 11.03.2019

GİRİŞ

Gençlik dönemi, bütün yaş dönemleri içinde en sağlıklı olanı, aynı zamanda uzun ve sağlıklı bir yaşamın temellerinin atılabileceği bir dönem olarak da tanımlanmaktadır. Bu yaş grubunu yetişkinlerden ayıran önemli bir özellik ise, riskli davranışa yönelme eğilimleridir. Çünkü bu dönem; merak, öğrenme ve deneyim dönemidir ve bu durum birçok tehlikeyi beraberinde getirmektedir. İnsan yaşamının en dinamik evresi olarak bilinen adolesan dönemi, aynı zamanda davranış değişikliğinin en hızlı, sağlık ve sosyal risklerin de en yoğun olduğu dönemdir. Bu dönem içinde istenmeyen gebelik ve erken yaşta çocuk sahibi olma gibi sorunların yanında, cinsel yolla bulaşan hastalıklar (CYBH), AIDS (Acquired Immuno Deficiency Syndrome), isteyerek düşükler gibi birçok fiziksel, psikososyal ve ekonomik sorunların da ortaya çıktığı görülmektedir ⁽¹⁻³⁾. Üniversite eğitimi de, öğrencilerin yaşam biçimlerinde önemli değişiklikler yaşadığı dönemi kapsamaktadır. Bu dönemde gençler, yüksek riskli sağlık davranışı olan riskli cinsel davranışlarda bulunabilmektedirler. Bu nedenle, üniversitelerde öğrenim gören öğrenciler, genç insan popülasyonu içinde özgün bir konuma sahiptir ⁽²⁾. CYBH risk faktörleri olarak; düşük sosyoekonomik düzey, 20 yaştan küçük olma, erkek homoseksüellik, son altı ayda cinsel partnerin değişmiş olması, birden fazla cinsel partnere sahip olma, önceden başka bir CYBH olması, aile planlaması yöntemi olarak bariyer yöntem kullanmama belirtilmiştir ⁽⁴⁾. CYBH cinsel sağlık ve üreme sağlığı üzerinde önemli bir yere sahiptir. DSÖ verilerine göre her gün 1 milyon yeni cinsel yolla bulaşan hastalık olgusunun eklendiğini bildirmektedir ve her yıl 357 milyon kişinin klamidya, trikomanas, sifiliz, gonore olmak üzere belirtilen CYBH'dan en az biriyle enfekte olduğunu eklemektedir ⁽⁵⁾. Türkiye'de Sağlık Bakanlığı 2016 verilerine göre 2016 yılında toplam 103 yeni AIDS olgusu bildirilmiştir ⁽⁶⁾. Bu araştırmanın amacı, Balıkesir ilinde üniversite öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında bilgi ve görüşlerini belirlemektir.

YÖNTEM

Araştırmanın Türü ve Yeri

Tanımlayıcı ve kesitsel tipte olan bu araştırma 2014-2015 eğitim öğretim yılında Balıkesir'de özel bir kız

öğrenci yurdunda yapılmıştır. Araştırmada üniversite öğrencilerinin CYBH konusunda bilgi ve görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini kız öğrenci yurdunda kalan, Sağlık Yüksekokulu ve Tıp Fakültesinde öğrenci olmayan (n=327) diğer öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeksizin tüm evrene ulaşmak hedeflenmiştir. Toplamda anket uygulamayı kabul eden 250 öğrenciye ulaşılmıştır.

Araştırmanın Etik Yönü

Araştırma için yazılı olarak Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Etik Kurul Başkanlığı'ndan etik kurul izni ve araştırmanın yapıldığı kurumdan yazılı kurum izni alınmıştır. Anket formu doldurulmadan önce kişilere araştırmanın amacı hakkında bilgi verilerek gönüllülük ilkesi doğrultusunda sözlü onamları alınmıştır. Anket formlarının doldurulması ortalama 10 dk. sürmüştür.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak literatür taranarak (1,4-7) araştırmacılar tarafından oluşturulan yedi adet sosyodemografik, 14 adet cinsel yolla bulaşan hastalıklar, cinsel sağlık ve üreme sağlığı ile ilgili olmak üzere toplam 21 sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır.

Verilerin İstatistiksel Analizi

Verilerin analizinde SPSS for Windows 16.0 (Statistical Package for Social Sciences) bilgisayar programı kullanılmış veriler frekans ve yüzde olarak belirtilmiş, kategorik değişkenler arasındaki ilişkiler ki-kare testi ile belirlenmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < 0,005$ olarak kabul edilmiştir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma sonuçları yalnızca seçilen örneklem grubunu için geçerlidir, tüm üniversite öğrencileri için genellenemez. Araştırmada üniversite öğrencilerinin CYBH konusunda bilgi ve görüşlerinin belirlenmesi planlanmış ve bu doğrultuda anket soruları araştırmacılar tarafından oluşturulmuş olup herhangi bir ölçek kullanılmamıştır.

BULGULAR

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının

20,94 (±1,82) olduğu, %70,8'inin üniversiteye gelmeden önce şehir merkezinde yaşadığı belirlenmiştir. Araştırmaya katılanların %63,2'sinin annesi ilkökul-ortaokul mezunu, %47,6'sının babası ilkökul mezunudur (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin sosyodemografik özelliklerinin dağılımı.

	n	%
Üniversiteye gelmeden önce yaşadığı yer		
Büyükşehir-şehir	177	70,8
İlçe-Köy	73	29,2
Anne eğitim durumu		
Okur yazar değil	6	2,4
İlkokul-ortaokul mezunu	158	63,2
Lise mezunu	65	26,0
Üniversite mezunu	21	8,4
Baba eğitim durumu		
Okur yazar değil	1	0,4
İlkokul-ortaokul mezunu	119	47,6
Lise mezunu	88	35,2
Üniversite mezunu	42	16,8
Toplam	250	100,0

Öğrencilerin %44,4'ü ailede cinsellik konusunda kesinlikle konuşulmadığını, %56'sı evlilik öncesi her türlü cinsel deneyime karşı olduğunu belirtmiştir. Üniversiteye gelmeden önce yaşadığı yeri ilçe-köy olarak belirten öğrenciler büyükşehir-şehirde yaşadıklarını belirtenlere göre ailede cinselliğin daha az

Tablo 2. Öğrencilerin cinsellik ve CS/ÜS özelliklerinin dağılımı.

	n	%
Ailede cinselliğin konuşulma durumu		
Cinsellik tabudur, kesinlikle konuşulmaz.	111	44,4
Cinsellik dolaylı olarak konuşulur.	139	55,6
Evlilik öncesi cinsellikle ilgili düşünceler		
Evlilik öncesi her türlü cinsel deneyime karşıyım.	140	56,0
Evlilik öncesi cinsel yaşam sınırlı olmalıdır.	79	31,6
İnsanlar evlilik öncesi de cinselliği doğal bir biçimde yaşamalı ve sınır koymamalı.	14	5,6
Evlilik öncesi cinsel deneyimlerin yalnızca erkekler için doğal olduğunu düşünüyorum.	2	0,8
Bir fikrim yok.	15	6,0
CYBH konusunda önceden bilgi alma durumu		
Evet	166	66,4
Hayır	84	33,6
CYBH konusunda bilgi almayı isteme durumu		
Evet	198	79,2
Hayır	52	20,8
CYBH konusunda bilgi kaynakları		
Dergi, kitap, gazete, televizyon	60	24,0
İnternet	35	14,0
Arkadaş	25	10,0
Okul	22	8,8
Aile	12	4,8
Sağlık kuruluşu	12	4,8
Toplam	166*	100,0

*CYBH konusunda bilgi alanların sayısı

oranda tabu olarak görüldüğü belirtilmiştir ($\chi^2=6,943$ p=0,006). Araştırmaya katılan öğrencilerin %66,4'ü cinsel sağlık/üreme sağlığı ile ilgili bilgi almış, bilgi alanlar bilgi kaynağı olarak %24'ü dergi-kitap-gazete-televizyonu, %14'ü interneti, %10 arkadaşını, %8,8'i okulu, %4,8'i aileyi ve %4,8'i de sağlık kuruluşunu bildirmiştir. Ayrıca öğrencilerin %79,2'si CYBH konusunda eğitim almak istediklerini belirtmiştir (Tablo 2). Üniversiteye gelmeden önce büyükşehir/şehirde yaşadıklarını belirten öğrencilerin cinsel konularla ilgili daha fazla bilgi almak istediği belirlenmiştir ($\chi^2=11,317$ p=0,001).

Bu çalışmada, bilginin en çok kitap, dergi, gazete ve televizyondan alındığı görülürken, en doğru bilginin alınabileceği yer olan sağlık kuruluşlarının en az bilgi alınan yer olarak belirlenmiştir.

CYBH'nin bulaşma riskinin yüksek olduğu gruplar sorgulandığında, hayat kadınlarıyla birlikte olanlarda görülme riskine %61,2 "evet", birden fazla kişiyle birlikte olanlarda CYBH olma riskine %77,2 "evet", aktif cinsel yaşamı olanlarda CYBH riskine %54,4 "evet", eşcinsellerde CYBH riskine %74,4 "hayır", uyuşturucu bağımlılarında CYBH görülme riskine %90,4 "hayır" yanıtı verilmiştir. CYBH'nin bulaşma yolları sorulduğunda %96'sı kan yoluyla, %84,8'i temas yoluyla, %90'ı öpüşme yoluyla bulaşır şeklinde yanıt vermiştir. Katılımcılar, "CYBH taşıyan kişilerde kanser görülür mü?" sorusuna %53,6 "evet", "CYBH olanlarda infertilite görülür mü?" sorusuna %41,6 "evet" yanıtı verilmiş ve %71,2'si kondomun, %62'si tekeşliliğin CYBH'dan korunmada etkili olduğunu belirtmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Öğrencilerin CYBH ile ilgili bilgilerinin dağılımı.

	Evet		Hayır		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
CYBH risk grupları						
Hayat kadınlarıyla birlikte olanlar	153	61,2	97	38,8		
Birden fazla kişiyle birlikte olanlar	193	77,2	57	22,8		
Aktif cinsel yaşamı olanlar	136	54,4	114	45,6	250,0	100,0
Eşcinseller	186	74,4	64	25,6		
Uyuşturucu bağımlılığı	24	9,6	226	90,4		
CYBH bulaş yolları						
Öpüşme yoluyla bulaşır	10	4	24	9,6		
Temas yoluyla bulaşır	38	15,2	212	84,8	250,0	100,0
Kan yoluyla bulaşır	225	90	25	10		
CYBH komplikasyonları						
CYBH kansere sebep olur	134	53,6	116	46,4	250,0	100,0
CYBH infertiliteye sebep olur	104	41,6	146	58,4		
CYBH korunma yolları						
Kondom	178	71,2	72	28,8	250,0	100,0
Tek eşlilik	155	62,0	95	38,0		

CYBH ile karşılaşıldığında ne yapılması gerektiği sorgulandığında %91,6'sı doktora gidilmesi gerektiğini belirtmiştir. CYBH belirtileri sorgulandığında; %42,8 her iki cinste de dış üreme organlarında yara görülür, %51,2 her iki cinste de kaşıntı olur ve %80,4 kadınlarda akıntı olur yanıtı verilmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Öğrencilerin CYBH belirtilerine göre dağılımı.

	Yara		Kaşıntı		Akıntı	
	n	%	n	%	n	%
Kadın	75	30,0	91	36,4	201	80,4
Erkek	68	27,2	31	12,4	9	3,6
Her iki cinsiyet	107	42,8	128	51,2	40	16
Toplam (n; %)	250	100,0	250	100,0	250	100,0

Bu çalışmada, katılımcıların yaşı, üniversitede öğrenim gördüğü bölüm ile ailede cinselliğin konuşulması, CYBH konusunda bilgi alma durumu ve evlilik öncesi cinsellik hakkında düşünceleri arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

TARTIŞMA

Ülkemizde bireylerin fiziksel, cinsel ve psikososyal gelişim evreleri hakkında bilgileri yeterli düzeyde değildir. İlköğretim okullarının birinci kademelerinde öğrencilere adolesan dönem ve üreme/cinsel sağlık konusunda bilgi verilmemektedir. Ancak, ilköğretim okullarının ikinci kademesinde fen bilgisi dersinde üreme sistemlerine yer verilmektedir. Üniversitelerde ve liselerde küçük örneklem grupları ile yapılan çalışmalarda da gençlerin üreme sağlığı bilgileri yetersiz olarak değerlendirilmektedir⁽⁸⁾. Bu araştırmada da, üniversite öğrencilerinin 1/3'ünün cinsel sağlık/üreme sağlığı ile ilgili bilgi almadığı belirlenmiştir. Topbaş ve ark.⁽⁹⁾ Trabzon'da yaptıkları çalışmada, kız öğrencilerin %72,6'sının CYBH konusunda bilgilerinin yetersiz olduğu, Uzun ve ark.⁽¹⁰⁾ Isparta Keçiborlu'da yaptığı çalışmada, kız öğrencilerin %67,6'sının CYBH konusunda yeterli bilgisinin olmadığı, Özdemir ve ark.⁽³⁾ Sivas'ta yaptığı çalışmada, araştırmaya katılanların %56,9'unun, Bakır ve ark.⁽¹¹⁾ Gölhisar'da yaptıkları çalışmada, öğrencilerin %62,9'unun, Çalışkan ve ark.⁽¹²⁾ Balıkesir'de yaptığı çalışmada, araştırmaya katılanların %21,5'inin CYBH konusunda bilgi sahibi olmadığı belirlenmiştir. Çalışkan ve ark.⁽¹⁰⁾ çalışması ile bu çalışma bulgularının benzerlik göstermesinin nedeni olarak, araştırmaların aynı ilde ve üniversite

öğrencileri ile yapılmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Turan ve ark.⁽¹³⁾ hemşirelik bölümü öğrencileriyle yaptığı çalışmada, öğrencilerin %60,5'inin CYBH konusunda bilgisinin olduğu saptanmıştır. Çalışmada, CYBH hakkında bilginin en çok kitap, dergi, televizyon, ikinci olarak da internetten alındığı belirlenmiştir. Çalışma bu yönüyle Yazganoğlu ve ark.⁽¹⁴⁾, Uzun ve ark.⁽¹⁰⁾, Özdemir ve ark.⁽³⁾, Ganczak ve ark.⁽¹⁵⁾ çalışmaları ile benzerdir. Çalışmada, en az bilgi alınan yer ise sağlık kurumu olarak bulunmuştur. Bu yönüyle de araştırma, Uzun ve ark.⁽¹⁰⁾, Ganczak ve ark.⁽¹⁵⁾ çalışması ile benzerdir. Elkin'in⁽¹⁶⁾ çalışmasında, bilgi kaynağı olarak ilk sırayı okuldaki dersler alırken, bunun araştırmanın Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde yapılmasından kaynaklandığı düşünülmüştür. Aynı çalışmada, ikinci sırayı yine kitap, dergi ve broşür almıştır. CYBH ile ilgili bilgiyi öğrencilerin televizyondan almış olmaları, cinsel eğitimde medyanın etkin olduğunu göstermektedir. Toplum üzerinde doğrudan etkisi olan medya, özellikle görsel medya bir seksüel albeni modeli yaratmakta, ancak cinselliğin bazı olumsuz sonuçlarına yer vermemekte ve bu haliyle iyi bir bilgi kaynağı olmamaktadır. Cinsel içerikli programlarda olumlu mesajlar verildiğinde, medya hem bilgi kaynağı olma hem de olumlu davranışlar geliştirme açısından etkili olabilir⁽⁷⁾. CYBH'nin başlıca bulaşma yolu korunmasız cinsel ilişkidir. Bu etkenler yakın beden teması, öpüşme yolu ile de bulaşır. Herpes gibi bazı enfeksiyonlar için vücut teması yeterlidir. CYBH'nin bir kısmı transplasental veya perinatal olarak anneden bebeğe geçer. Hepatit B, AIDS (Acquired Immuno Deficiency Syndrome) CYBH'dir. Ancak, bunlar genital sistemle birlikte diğer sistemleri de etkiler ve yalnızca cinsel ilişki yoluyla değil kan yoluyla da bulaşmaktadır. CYBH'nin son derece olumsuz etkileri vardır. C.trochomatis, N. Gonorrhoeae, Human Papilloma Virus (HPV), hepatit B ve genital herpes gibi enfeksiyonlar sıklıkla asemptomatik olduğundan Human Immunodeficiency Virus (HIV) yayılımını kolaylaştırdığından ciddi sonuçları olan gizli epidemiklerdir. Ayrıca abortus, ektopik gebelik, gebelik ve erken doğum komplikasyonları, kronik pelvik ağrı, adezyonlar, infertilite, pelvik inflamatuvar hastalık nedenidir. HPV tiplerinden bazılarının kanser nedeni olduğu bilinmektedir. Bu hastalıklar fiziksel sorunların yanında ruhsal sorunlara da yol açarak kadınların, eşlerinin ve çocuklarının sağlığını tehdit etmekte, önemli ekonomik kayıplara yol açmaktadır⁽¹⁷⁾.

Çalışmada, CYBH'nin sonuçlarından olan infertilite ve kanserin görülme olasılığı sorgulandığında her ikisine de evet diyen katılımcı sayısı yarıdan daha azdır. Siyez ve ark. ⁽¹⁸⁾ İzmir'deki çalışmalarında araştırmaya katılanların bilgi düzeyinin orta düzeyde olduğu bulunmuş, ancak bilmediği konular olduğu belirlenmiştir. Anwar ve ark. ⁽¹⁹⁾ Malezya'da yaptığı çalışmada da, öğrencilerin CYBH'nin komplikasyonları, risk grupları, bulaşma yolları, semptomları, sakınılması gereken durumlar hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı bulunmuştur. Bu çalışmada da, öğrencilerin CYBH konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı belirlenmiştir. CYBH açısından riskli gruplar sorgulandığında bu çalışmada, hayat kadınlarıyla cinsel ilişkiye girenlerin ve çok eşliliğin risk grubu olacağı yüksek oranda belirtilmiştir. Elkin'in ⁽¹⁶⁾ Mersin'de yine Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencileriyle yaptığı çalışmada, araştırmaya katılanlar hayat kadınlarıyla birlikte olanların ve çoklu partnerle ilişkisi olanların riskli grupları oluşturduğunu belirtmişlerdir. Bu çalışmada, CYBH'dan korunmada tek eşlilik ve kondom kullanılması gerektiği sonuçları çıkmıştır. Zhang ve ark. ⁽²⁰⁾ Çin'deki araştırmalarında CYBH'dan korunmak için tek eşlilik, ve kondom kullanılması gerektiği belirtilmiştir. Ok ve ark. ⁽²¹⁾ Malatya'da yaptığı çalışmada, katılımcıların %71,6'sının CYBH korunma yollarını bildiği belirlenmiştir. Yazganoğlu ve ark. ⁽¹⁴⁾ İstanbul'da yaptığı çalışmada da, aynı sonuçlar ilk sıralarda yer almıştır. Çalışma bulguları, Ok ve ark. ⁽²¹⁾, Zhang ve ark. ⁽²⁰⁾ ve Yazganoğlu ve ark. ⁽¹⁴⁾ çalışmalarıyla benzerlik taşımaktadır. CYBH'nin belirtileri sorgulandığında araştırmaya katılan üniversite öğrencileri yara, kaşıntı ve akıntı görüleceğini belirtmişlerdir. Elkin'in ⁽¹⁶⁾ Mersin ilinde yaptığı çalışmada, CYBH'nin belirtileri olarak en çok dış genitalerde yara, adet düzensizliği ve kasık ağrısı söylenmiştir. Bu yönüyle çalışma Elkin'in çalışması ile benzerdir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Çalışmada, üniversite öğrencilerinin CYBH konusunda bilgilerinin olduğu bulunmuş, ancak, belirtileri, bulaşma yolları, sonuçları gibi eksik kalan yönlerinin de olduğu belirlenmiştir. Ayrıca en doğru bilgi kaynağı olarak sayılabilecek sağlık profesyonelleri tarafından bilgi alma durumunun en az olduğu belirlenmiştir. Kişilerin yalnızca üniversite eğitimine başladığında değil, daha erken dönemde cinsel sağlık ve

üreme sağlığı derslerinin gelişim dönemlerine uygun olarak verilmesinin eksik olan bilgilerin tamamlanmasında ve adolesanlara riskli davranışlar sergilemeden ve riskli durumlar oluşmadan erken dönemde ulaşmada yarar sağlayacağı düşünülmüş, buna ek olarak gençlerin üniversite eğitimine başladığında kaldıkları yurtlarda CYBH konusunda sağlık profesyonelleri tarafından doğru bilgiler verilmesinin cinsel sağlık ve üreme sağlığının öncelikli sorunlarından biri olan CYBH riskini azaltacağı düşünülmüştür. Bu araştırmadan çıkan sonuçlara göre, bilgi kaynağı olarak gösterilen televizyonun cinsel sağlık ve üreme sağlığı konusunda toplum yapısına uygun şekilde hazırlanmış doğru ve güvenilir bilgi sunarak cinsel sağlık ve üreme sağlığına katkı sağlayacağı da düşünülmüştür.

Etik Kurul Onayı: T.C. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı Bilim Etik Kurulu tarafından onay alınmıştır (28.11.2014-109).

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması yoktur.

Finansal Destek: Finansal destek yoktur.

Hasta Onamı: Araştırmaya katılanlar araştırma hakkında bilgilendirilerek sözlü onamları alınmıştır.

Ethics Committee Approval: T. C. Ege University Faculty of Nursing was approved by Science Ethics Committee (28.11.2014-109).

Conflict of Interest: No conflict of interest.

Funding: No financial support.

Informed Consent: The participants were informed about the research and their verbal consent was obtained.

KAYNAKLAR

1. Akalpler Ö, Eroğlu K. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde üniversite öğrencilerinin sık görülen cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara ilişkin bilgileri ve cinsel davranışları. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi. 2015;1-19.

2. Yaman Efe Ş. Üniversite son sınıf öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusunda bilgi ve davranışları. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. 2003.

3. Özdemir L, Aşkın A, Poyraz Ö. Cumhuriyet Üniversitesi öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusundaki bilgi düzeyleri. Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi. 2003;25(1):10-4.

4. MacSorley J. Non HIV sexually transmitted infections. *Obstetrics, Gynaecology&Reproductive Medicine*. 2013; 23(6):180-4. [[CrossRef](#)]
5. WHO sexually transmitted infections <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs110/en/>. Erişim Tarihi: 25.01.2016.
6. T.C. Sağlık Bakanlığı sağlık istatistikleri yıllığı 2016. Ankara; SAGEM. 2017(4):33.
7. Demir G, Şahin T K. Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusundaki bilgileri. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 2014;4(3):19-24.
8. Cinsel sağlık/üreme sağlığı gençlere yönelik üreme sağlığı hizmetleri 2005. Ankara; T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü: 2005. s. 5-6.
9. Topbaş M, Çan G, Kapucu M. Trabzon'da bazı liselerdeki adölesanların aile planlaması ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkındaki bilgi düzeyleri. *Gülhane Tıp Dergisi*. 2003;45(4):331-7.
10. Uzun E, Kişioğlu M. SDÜ Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim dalı Keçiözümlü eğitim ve araştırma bölgesi çalışmaları, bir meslek yüksekokulunda okuyan öğrencilerin cinsel yolla bulaşan hastalıklarla ilgili bilgi durumları. *SDÜ Tıp Fak. Derg.* 2007;14(3):7-12.
11. Bakır N, Beji NK. Üniversite öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusundaki bilgi düzeyleri. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 2015;5(3):10-6.
12. Çalışkan T, Çevik C, Ergun S. Üniversite öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusundaki bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi. *Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2015;4(1):27-31.
13. Turan T, Erdoğan Ç. Hemşirelik öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusundaki bilgi düzeyleri ve görüşleri. *G.O.P. Taksim E.A.H. JAREN*. 2017;3(3):129-36.
14. Yazganoğlu K D, Özarmağan G, Tozeren A, Özgülner N. Üniversite öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar hakkında bilgi, tutum ve davranışları. *Türkderm*. 2012;46:20-5. [[CrossRef](#)]
15. Ganczak M, Barss P, Alfaresi F, Almazrouei S, Muraddad A, Al-Maskari F. Break the silence:HIV/AIDS knowledge, attitudes, and educational needs among arab university students in United Arab Emirates. *Journal of Adolescent Health*. 2007;40(6):572.e1-572.e8. [[CrossRef](#)]
16. Elkin N. Üniversite öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusundaki bilgilerinin araştırılması. *Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2015;8(1):1-14.
17. Balkaya N A. Üreme sistemi enfeksiyonları ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar. In: Şirin A, Kavlak O, Eds. *Kadın sağlığı*. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi; 2016. s.217-55.
18. Siyez D M, Siyez E. Üniversite öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklara ilişkin bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Türk Üroloji Dergisi*. 2009;35(1):49-55.
19. Anwar M, Sulaiman S A S, Ahmadi K, Khan T M. Awareness of school students on sexually transmitted infections (STIs) and their sexual behavior.a cross-sectional study conducted in Pulau Pinang, Malaysia. *BMC Public Health*. 2010;10(47):1-6.
20. Zhang L, Gao X, Dong Z, Tan Y, Wu Z. Premarital sexual activities among students in a university in Beijing, China. *Sexually Transmitted Diseases*. 2002;29(4):212-5. [[CrossRef](#)]
21. Ok Ş, Zincir H, Ege E. İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu hemşirelik ve ebelik programı öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkındaki bazı bilgilerinin ve bunu etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi. *İNÖNÜ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 2002;9(1):59-63.